

9. 3. 2022

I I. JEDNÁNÍ PS K INTERVENCI AGROLESNICTVÍ

ING. DAVID KUNA

OBSAH

- INTERVENCE AGROLESNICTVÍ
- PŘIPOMÍNKY ČSAL
- PARAMETRY

INTERVENTCE AGROLESNICTVÍ

- SP SZP 28. I. 2022 zaslán k připomínkám
- Příprava implementace intervencí:
 - Agrolesnictví – Založení agrolesnického systému
 - Agrolesnictví – Péče o založený agrolesnický systém
- Založení podle čl. 73 – Investice (projektová opatření)**
 - Agrolesnictví (zalesňování zemědělských půd) – snaha o maximální administrativní zjednodušení - paušální platba na ha – jednoznačné nastavení (100 ks/ha), bez změny kultury
- Průběh opatření:**
 - Ohlášení
 - Podání žádosti
- Projekt - orientační:**
 - Zákres + dřeviny, možnost doplnit pásy přesně specifikovanými keři
 - Odchýlení od projektu při realizaci
- OOP**
 - Souhlasné stanovisko OOP u dřevin, kde je vyžadováno
 - Souhlasné stanovisko OOP u T - EVL, PO

INTERVENTCE AGROLESNICTVÍ

● Péče podle čl. 70 – environmentální opatření

- Paušální platba na ha - na základě dodatečných nákladů na údržbu agrolesnického systému, která zahrnuje řez stromů, obnovu ochrany stromů před okusem

● Jednotná žádost do I5.5.

- V rámci JŽ zákres „ochranných pásů kolem dřevin“ (odpovídá realizovanému založení)
- meziřadí s pěstováním plodiny – deklarace plodiny

● Na konci závazku min. 75 % životaschopných jedinců

- V případě dosadby – nutnost zachování poměru – více než 50 % lesních dřevin – nebudou řešeny druhy dřevin
- O péči je možno požádat i od druhého, resp. třetího roku (nejedná se o odložení o 1 nebo 2 roky)

PŘIPOMÍNKY ČSAL

I. Větší benevolence v počtu dřevin

– rozsah (kosterních) počáteční/koncový na ha.

V současné době je nutné vysadit 100 ks, ale proč třeba nemít rozmezí 80 - 120 ks. Na konci závazku musí být minimálně 80 životaschopných jedinců.

Reakce:

- 100 ks/ha – platba z I. pilíře, zároveň zjednodušení administrativy, na investici (čl. 73) je vyplácena paušální platba na ha;
- na základě předchozích jednání je aktuálně minimálně 75% životaschopných jedinců

PŘIPOMÍNKY ČSAL

II. U lesních druhů bychom připustili i **odrostky a poloodrostky**.

III. U ovocných dřevin povolit i **polokmeny** (nyní pouze vysokokmeny).

Reakce:

Na jednáních užších PS bylo dohodnuto:

- Lesní druhy ve formě odrostků (121 – 250 cm),
- Ovocné dřeviny budou ve formě vysokokmenu (160 - 190 cm) s výjimkou **mandloně obecné, meruňky obecné, višně obecné, broskvoně obecné**, které mohou být i **polokmeny** (korunka založená min ve výšce 130 cm)

(zápis 9. PS k ALS 13. 8. 2020)

Sazba je vypočítána na tento typ výsadeb (u lesních druhů odrostky, u ovocných vysokokmeny)

PŘIPOMÍNKY ČSAL

- IV.** Počet dřevin může být vyšší nad rámec limitu, mimo finanční rámec dotačního titulu. Tj.:
v pásu s kosterními dřevinami (příkmenný pás) bude možné pěstovat i další dřeviny (např. keře, zákrsky ovocných dřevin, výmladkově pěstované dřeviny, apod.).

Reakce:

- Je možné doplnit keře (do pásů s dřevinami), bylo diskutováno již na jednáních PS. Je třeba přesně definovat, jaké druhy keřů. V rámci diskusí se hovořilo např.: o rybízu, maliníku.

PŘIPOMÍNKY ČSAL

- V. Podmínka min. **50 % lesních dřevin** – je to nutné? Stávající podmínka max. 40 % jedné dřeviny zaručuje nedublování s jiným dotačním titulem (extenzivní sad).

Reakce:

- Podíl lesních dřevin minimálně 50 % diskutován již na pracovní skupině 26. 4. 2019. Na PS se jednalo o předepsaném počtu druhů dřevin (3 či 4 druhy). Pokud bude pouze max. 40 % jedné dřeviny má zaručit, aby ALS zahrnoval alespoň 3 druhy dřevin s ohledem na biodiverzitu.

VI. Možnost zahrnutí již existujících dřevin, splňující definici kosterních dřevin a, odpovídající Seznamu do projektu výsadby ALS s pomocí dotačního titulu, tj. nemusí být vykáceny.

Reakce:

- ✿ Tato otázka byla již řešena v rámci užších PS: V souvislosti s diskutovanými otázkami pro žadatele znovu otevřena problematika náletových dřevin a roztroušených dřevin na pozemcích pro ALS a zároveň dotaz na možnost zahrnout do opatření stávající dřeviny ovocných stromů.
Závěr: ALS jsou primárně určeny pro výsadbu na orné půdě nebo TTP a záměrem je nová výsadba stromů a fragmentace velkých půdních bloků (7. jednání ALS 19. 10. 2019)
- ✿ Existující dřeviny na T jsou vyznačeny jako KP

PŘIPOMÍNKY ČSAL

VII. Pro ornou půdu povolit také **solitéry a skupiny stromů** jako je u pastvin???

Reakce:

liniová výsadba na orné půdě umožňuje řádné obhospodařování pozemku

PŘIPOMÍNKY ČSAL

VIII. Vedle systému silvoorebného (v podstatě *alley cropping*) a silvopastevního zavést 3. schéma: liniové výsadby/větrolamy na hranicích půdních bloků (30 ha, nyní nově na erozně velmi ohrožených půdách 10 ha). Vysvětlení: část velkých podniků (informace z Agrární komory) je ochotna tyto hranice osázet dřevinami;

Reakce:

☛ Ano, to je určitě možné, tato možnost je zajištěna komplementaritou OPŽP 2021 - 2027 a SP SZP.

Konkrétně jde o aktivitu 1.3.2.1 vegetační krajinné prvky (včetně skladebných prvků ÚSES) - založení a/nebo obnova zatravněných pásů s doprovodnými dřevinami.

IX. Zabezpečit dostatečnou celkovou finanční alokaci na ALS, neboť dnes nevíme kolik po přesunu financí do I. pilíře zbyde na ALS opatření; odhad ročního založení ALS je podceněn (v průměru 120 ha ročně); Myslíme si, že poptávka bude vyšší.

Reakce:

- Jsme si vědomi, že opatření má velký potenciál, nicméně v ČR jde o novou intervenci. Na základě zkušeností, které jsou s výsadbou dřevin na zemědělské půdě v rámci opatření Zalesňování zemědělské půdy, byla hodnota indikátoru stanovena na 900 ha, která je považována za reálně dosažitelnou (180 ha/rok).
- Byla zohledněna i zkušenost z dalších členských států: v celé EU v PRV 2014 - 2020 byly zemědělsko - lesnické systémy plánovány na 84 000 ha, do roku 2019 bylo vysazeno 2 136 ha. Využitá alokace do konce 2019 byla 2,5 % (v HRDP to bylo 6 %).
- Sazba je kalkulována jako 100 % nákladů na realizaci a nelze ji navýšit.

PŘIPOMÍNKY ČSAL

- X. Více podpořit ALS na orné půdě**, tj. např. vyšší částkou; jinak to pro zemědělce nebo moc zajímavé, a vše budou zakládat především na pastvinách. Např. kompenzace za ušlý zisk z orné půdy, nebo zahrnutí příkmenného pásu do ekoschémat.

Reakce:

- ✦ Zápočet do neprodukčních ploch je možný, za předpokladu plnění podmínek DZES: Zákaz hnojení, zásahy do dřeviny (lze řešit vyjma tvarování koruny), atd.
- ✦ V případě produkce v příkmenném pásu (např. byliny), pravděpodobně ano, ale byl by nutný odpočet (použití koeficientu)

PŘIPOMÍNKY ČSAL

XI. Podpora synergie konturování se dřevinami na orné půdě: pásy se dřevinami po vrstevnicích za vyšší částku, možnost platby v rámci ekoschémat

Reakce:

- Nově vysazovaný agrolesnický systém by měl být vysazován v souladu s lokálními podmínkami (podle projektu), výsadba po vrstevnicích by měla být součástí projektu.

PŘIPOMÍNKY ČSAL

XII. Kategorie ALS v LPIS – dosud orná půda a TTP s dotačním příznakem (patrně legislativně nejjednodušší). Ideálně ALS v LPIS i bez dotačního titulu, jako zvláštní kultura, ať se mohou přihlásit i lidé, kteří nežádají dotace. ALS by tak mohlo být podkategorie současných kategorií ZP (např. orná půda - agrolesnictví, TTP - agrolesnictví, Sad - agrolesnictví atd.), vyžaduje relativně jednoduchou aktualizaci v katastrální vyhlášce; tím bude také možno i stávající ALS, které vznikly v minulosti, vést v této kategorii.

Reakce:

- Na jednáních bylo dohodnuto, že agrolesnictví nebude samostatnou kulturou. K tomu směřovaly úpravy definic. Agrolesnictví bude jako příznak u DPB v LPIS.

XIII. Zařazení příkmenného pásu do ekoschémat jako neprodukční plocha. Vysvětlení: pojistka proti spekulaci, po skončení 5-ti leté doby nevykácet a nevysadit znovu. Nebo zařadit ALS do **podpory VCS** (podobně jako sady apod.), tj. podmínka po 5-ti letech deklarovat udržitelnost.

Reakce:

- ✶ Zápočet do neprodukčních ploch je možný, za předpokladu plnění podmínek DZES: Zákaz hnojení, zásahy do dřeviny (lze řešit vyjma tvarování koruny), atd.

PŘIPOMÍNKY ČSAL

XIV. Zvážit ustavení horní hranice (ha) pro jednoho žadatele a rok v závislosti na celkové alokaci; nebo omezit limit na jednu žádost finančním limitem.

Reakce:

- Žadatele ve vstupu do opatření omezovat nechceme
- Tento bod není v souladu s bodem č. 9

PŘIPOMÍNKY ČSAL

XV. ALS jako nástroj NAP proti klimatu klíčové
téma našeho předsednictví v EU, které prolíná
několik prioritních cílů.

Reakce:

- Jedním z aktuálních témat jsou “uhlíkové cykly” a uhlíkové zemědělství (Carbon farming)
- Agrolesnictví je chápáno jako jeden z nástrojů uhlíkového zemědělství.

TECHNICKÉ PARAMETRY

Liniová výsadba

- Šířka pásu dřevin: 1 - 5 m
- Spon: 3 - 10 m
- Rozmezí pásů dřevin: 10 - 100 m

Výsadba ve skupině

- 1 skupina dřevin na každý započatý ha
- maximálně 20 jedinců a zároveň může pokrývat maximálně 400 m²
- vzdálenost skupin 50 m

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

DĚKUJI ZA POZORNOST

Použité fotografie: A. Martiník (úvodní foto), Shutterstock